TORAH OHR • PARSHAS BEREISHIS • MAAMAR 3

ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE
likuteitorah.com/fr/torah-ohr/bereishis/3/

1 ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède.

2 כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני כן יעמוד זרעכם ושמכם.

« Car, de même que les nouveaux cieux et la nouvelle terre que Je fais se tiennent devant Moi, ainsi votre descendance et votre nom demeureront. »

הנה נודע תכלית ירידת הנשמה לגוף בעוה"ז שטרם ירידתה היתה כלולה במאצילה ב"ה באהוי"ר [באהבה ויראה] כו'. כי הנפש יש לה שכל ומדות כו'.

On sait maintenant [quel est] le but de la descente de l'âme dans le corps en ce monde : avant sa descente, elle était incluse dans son Émanateur, béni soit-Il, avec amour et crainte, etc. Car l'âme possède un intellect et des attributs émotionnels, etc.

3 וירדה ונתלבשה בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] המעלימי' ומסתירי' [ומסתירים] כו' ומלבישים אותה בלבושים צואים. הן המדות שמצד הקליפה כו'

Et elle descendit et fut revêtue d'un corps et de l'âme animale, qui dissimulent et cachent [celle-ci], etc., et la revêtent de vêtements souillés — ce sont les attributs émotionnels (midot) qui relèvent du côté de kelipa (l'écorce), etc.

שירידה זו צורך עליי' [עלייה] היא. כדי לברר בירורין ע"י המשכת התורה והמצות שבהן מלובש אור א"ס ב"ה.

[Et l'on sait] que cette descente est en vue d'une ascension : afin d'opérer des raffinements (birourim [tri du bien et du mal]) en faisant descendre la Torah et les mitsvot, dans lesquelles est revêtue la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il.

4 ובהן ועל ידן יהי' [יהיה] גילוי אור א"ס ב"ה ממש על נפשו כו' כמ"ש במ"א.

Et en elles et par leur intermédiaire, la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, elle-même se révélera sur son âme, etc., comme cela est expliqué ailleurs.

ולהבין זה שהרי התורה והמצות אשר לפנינו הן ג"כ בירידות והשתלשלות המדרגות מאור פניו יתּ' עד שנתלבשו בעניני' [בענינים] גשמיי' [גשמיים] וחומריים שלכן בקשו המלאכים אשר תנה הודך על השמים כו'. ובמה יהיה יתרון מעלתן ממעלת אהוי"ר [אהבה ויראה] של הנשמה.

Cela demande à être compris, car la Torah et les mitsvot qui sont devant nous sont elles aussi [le produit] de descentes et de l'enchaînement des degrés depuis la lumière de Son visage, qu'Il soit béni, jusqu'à ce qu'elles se soient revêtues de réalités physiques et matérielles — d'où la demande des anges : « Que Tu places Ta majesté sur les cieux », etc. En quoi consistera donc leur supériorité sur le niveau de l'amour et de la crainte de l'âme ?

וגם הרי אמרו כי אורייתא בלא דוי"ר [דחילו ורחימו] לא פרחת לעילא שאהוי"ר [שאהבה ויראה] הן הגדפין המעלות ומנשאות את התורה. והרי אדרבה נראה שמעלת אהוי"ר [אהבה ויראה] גדלה מאד ביתר שאת ממעלת התורה:

De plus, [les Sages] ont dit que la Torah sans crainte et amour ne s'envole pas vers le haut, car l'amour et la crainte sont les ailes qui élèvent et portent la Torah. Au contraire, il semblerait donc que le niveau de l'amour et de la crainte soit de beaucoup supérieur, et même extraordinairement supérieur, à celui de la Torah.

5 אך הענין הוא דכתיב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו כו'. הנקרא בשמי הוא עולם האצילות שהוא נקרא בשמי ממש.

Mais voici de quoi il s'agit : il est écrit : « Quiconque est appelé par Mon Nom et que J'ai créé pour Ma gloire », etc. « Celui qui est appelé par Mon Nom » désigne le Monde d'Atsilout (Émanation), qui est véritablement appelé par Mon Nom.

ששם שורה אור א"ס ב"ה ממש ומתייחדים עמו בתכלית היחוד דאיהו וחיוהי חד ואיהו וגרמוהי חד שהכל בטל ונכלל באור א"ס ב"ה ממש.

Car c'est là que réside la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, elle-même, et que tous sont unis à elle dans l'unité la plus absolue, car « Lui et Ses forces vitales ne font qu'un, et Lui et Ses réceptacles ne font qu'un » ; tout se tient dans l'annulation de soi (bitoul) et est inclus dans la Lumière infinie, béni soit-Il, elle-même.

ועל כולם נקרא שמו שכולם הם בבחי' א"ס. הגם שאין ערוך אליו ית' (וכנודע שאדם דאצילות נקר' [נקרא / נקראת / נקראות] אדם דעשיה בחי' עשי' [עשיה] גשמי' [גשמיים / גשמיות / גשמית]) ואפילו עולם האצילות אינו אלא זיו והארה כו'.

Et Son Nom est invoqué sur eux tous, car ils sont tous au niveau de l'Infini (Ein Sof). [Cela est ainsi] bien qu'il n'y ait aucune comparaison [entre eux et] Lui, béni soit-Il — et, comme on le sait, Adam d'Atsilout est appelé Adam d'Assiya, le niveau de l'Assiya matérielle —, et bien que le Monde d'Atsilout lui-même ne soit qu'un rayonnement et une illumination, etc. ;

רק שההארה היורדת ונמשכת שם היא מתאחדת בלי שום פירוד והתחלקות עד שכולם מלאים מן ההארה ההיא. ואין שם תפיסת שום דבר זולת ההארה ההיא.

seulement, l'illumination qui descend et se prolonge là-bas s'unit sans aucune séparation ni division, jusqu'à ce qu'ils soient tous remplis de cette illumination. Là-bas, rien du tout n'a de prise, hormis cette illumination.

כי אצילות מלשון הפרשה כמו ויאצל מן הרוח כו' דגבי משה דתרגומו ואפריש

Car «Atsilout» vient d'un terme qui signifie séparer, comme dans «Il sépara (vayatzel) de l'esprit», etc., à propos de Moshe ; le Targoum rend ce terme par «et Il sépara».

שבודאי לא נתן כל רוחו על הזקנים עד שהגיעו למעלתו ומדרגתו ממש אלא שהפריש מרוחו והוריד למטה שיתלבש במדת הזקנים כדי שיתעלו קצת ויוכלו שאת עמו כאחד והיו לאחדים. עם היות שאינם אחדות אחד במהותם ממש מ"מ יכולים הם להתאחד עמו.

Car, certainement, il ne donna pas aux anciens tout son esprit, de sorte qu'ils atteignent exactement sa stature et son niveau ; il sépara plutôt [une partie] de son esprit et la fit descendre ici-bas, afin qu'elle s'enveloppe dans la mesure des anciens, pour qu'ils s'élèvent quelque peu et puissent porter [la charge] avec lui comme un seul, «et ils ne firent qu'un». Bien qu'ils ne constituent pas une unité unique dans leur essence même, ils peuvent néanmoins s'unir à lui.

6 והיינו שהם מיוחדים בזיו ואור הנמשך ממנו.

Autrement dit, ils sont unis dans le rayonnement et la lumière qui émanent de lui.

כך עולם האצילות הוא שהאציל אור א"ס ב"ה והפריש זיו ואור בעולם ההוא שיהי' [שיהיה] יכולת בהם לקבל זיו ואור אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה הזה בבחינת יחוד שיתייחד הכל בבחינת אור א"ס דהיינו בבחי' אור וזיו הנמשך ממנו.

Ainsi, le Monde d'Atsilout est celui où la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, a émané et mis à part un rayonnement et une lumière dans ce monde, afin qu'ils puissent recevoir ce rayonnement et cette lumière de l'Or Ein Sof, béni soit-Il, selon une modalité d'unité, de sorte que tout soit uni au niveau de l'Or Ein Sof — c'est-à-dire au niveau de la lumière et du rayonnement qui émanent de Lui.

7 וענין היחוד הוא בב' בחינות איהו וחיוהי איהו וגרמוהי. חיוהי הם האורות דהיינו המקורות שמהן נתהוו חכמה וחסד כו'

Et l'unité se présente sous deux aspects : « Lui et Ses forces vitales » [et] « Lui et Ses réceptacles » (ihou vegarmohi). Ses forces vitales sont les lumières, c'est-à-dire les sources à partir desquelles sont apparus 'Hokhma (sagesse) et 'Hessed (bonté), etc. ;

והמקורות הם אורו' [אורות] וחיות. שבאורו' [שבאורות] לא שייך עדיין בחי' התחלקות פרטים להיות נק' בשם חכמה או חסד כו'.

et les sources sont les lumières et la force vitale. Car, dans les lumières, l'aspect d'une division en éléments particuliers — qui ferait qu'on les nomme 'Hokhma ou 'Hessed, etc. — n'a pas encore lieu.

8 וכמ"ש במ"א בענין האורות דאחליפו דוכתייהו אור החסד בכלי הגבור' [הגבורה] כו'.

Et, comme cela est expliqué ailleurs au sujet des lumières qui « échangèrent leurs places » — la lumière de 'Hessed (bonté) dans le réceptacle de Guevoura (retenue), etc.

וגרמוהי הם הכלים המגבילים את האורות שע"י הכלים הם עולים בשם חכמה או חסד כו' ואעפ"כ [ואף על פי כן] שורה בהם אור א"ס בבחינת יחוד ונקרא חכמה דא"ס וחסד דא"ס כו'.

Et garmohi [« Ses réceptacles »] désigne les réceptacles qui imposent des limites aux lumières, car c'est par les réceptacles qu'elles en viennent à être appelées 'Hokhma (sagesse) ou 'Hessed, etc. Néanmoins, la Lumière infinie (Or Ein Sof) y réside dans l'unité, et on l'appelle la 'Hokhma de l'Ein Sof et le 'Hessed de l'Ein Sof, etc.

שעם היות שנקרא בשם חכמה מ"מ אינה נגבלת בשם גבול ומדה אלא כמאמר אנת הוא חכים ולא בחכמה ידיעא כו'.

Car, bien qu'elle soit appelée du nom de 'Hokhma, elle n'est pourtant pas délimitée par un nom exprimant une limite et une mesure ; mais [c'est] comme le dit la formule : « Tu es sage, mais non par une sagesse connue », etc.

9 והוא המדע והוא הידוע כו' ולכן נק' עולם האצילות הנקרא בשמי ממש. אבל עולם הבריאה וממנו ולמטה נקרא לכבודי בראתיו כו'.

Et « Il est la connaissance et Il est le connu », etc. C'est pourquoi le Monde d'Atsilout (Émanation) est véritablement appelé « appelé par Mon Nom ». Mais le Monde de Béria (Création), et tout ce qui se trouve en dessous, est appelé « c'est pour Ma gloire que Je l'ai créé », etc.

כבוד הוא התלבשות וכמאמר אליהו לבושין תקינת לון כו'

La « gloire » consiste en un revêtement, comme dans la déclaration d'Eliyahu : « Tu leur as préparé des vêtements », etc.

כמו לבוש שאינו מתאחד עם עצמיות כו' אלא אדרבה שהעצמיות מתכסה ומתעלם בהן לבלתי הגלות נגלות העצמי' [העצמיות] כמו שהוא ואין אור העצמות נראה אלא דרך לבוש זה

[C'est] comme un vêtement, qui n'est pas uni à l'essence, etc. ; au contraire, l'essence se couvre et se dissimule en eux, afin qu'elle ne soit pas révélée telle qu'elle est, et la lumière de l'essence n'est visible qu'à travers ce vêtement.

ומ"מ לבושין תקינת לון כו' שהוא תקון כדי שיתגלה אור העצמיות דרך לבוש דוקא שבלתי לבוש לא היה עולם הבריאה יכול לקבל כו'.

Néanmoins, « Tu leur as préparé (tikanta) des vêtements », etc. : c'est un tikoun [une rectification], afin que la lumière de l'essence soit révélée précisément à travers un vêtement ; car, sans vêtement, le Monde de Béria ne pourrait pas recevoir, etc.

10 ולפי שבלבוש זה מתגלה אור העצמות לכך כתיב וצבא השמים לך משתחוים שבטלים כו'.

Et parce que la lumière de l'essence se révèle dans ce vêtement, il est donc écrit : « Et l'armée des cieux se prosterne devant Toi » — car ils sont dans l'annulation de soi (bitoul), etc.

ומחמת שאינו מתגלה אלא בבחי' לבוש לכך הם בבחי' פירוד ומשם יפרד טורי דפרודא כו' שאינם מתאחדים כבאצילות:

Et parce qu'elle ne se révèle que sous la forme d'un vêtement, ils sont donc dans un état de séparation, et «de là, il se divise» — les montagnes de séparation, etc. — car ils ne sont pas unis comme dans le Monde d'Atsilout (Émanation).

11 והנה נודע עבודת המלאכים שעומדים ששת ימי בראשית ברום עולם ומשמיעים ביראה כו' אריה שאג הוא מיכאל פני אריה אל הימין וכד איהו שאיג שאגין לגבי' ש"ע [ש"ע (370)] אלפין אריות כו' שהן מחנה מיכאל כו'.

Or, on sait que le service des anges consiste à se tenir, depuis les six jours de la Création, dans les hauteurs du monde et à proclamer avec crainte, etc. «Un lion a rugi»: c'est Michael, «la face d'un lion à droite»; et lorsqu'il rugit, trois cent soixante-dix mille lions rugissent vers lui, etc. Ils constituent le camp de Michael, etc.

12 וצריך להבין מהו עבודתם ואיך נחשבת עבודה להם מה שבטלים בהשגתם חיותם וקיומם מאין ליש מאחר שכך היא השגתם ולמה שואגים ומרעישים. איזה חידוש נתחדש להם בהשגתם זו ומה הם משתוקקים ונכספים.

Nous devons comprendre quelle est leur service, et comment le fait qu'ils soient dans l'annulation de soi (bitoul) en comprenant [comment] leur force vitale et leur existence passent du néant à l'être peut être considéré comme un service pour eux, puisque telle est [simplement] leur compréhension ; et pourquoi rugissent-ils et font-ils grand tumulte ? Quel élément nouveau leur a été révélé dans cette compréhension, et à quoi aspirent-ils et que désirent-ils ardemment ?

אך הענין הוא כי הנה עולם האצילות הוא עולם התקון שנתקן כבר להיות האורות והכלים בבחי' איהו וגרמוהי חד כו' כנ"ל. משא"כ עולמו' [עולמות] בי"ע הם משבה"כ [משבירת הכלים] שבעולם התהו שנפלו בבי"ע.

Mais voici ce qu'il en est : le Monde d'Atsilout (Émanation) est le Monde du Tikoun (Rectification), qui a déjà été rectifié, de sorte que les lumières et les réceptacles s'y trouvent dans l'état de «Lui et Ses réceptacles ne font qu'un» (ihou vegarmohi), etc., comme mentionné plus haut. Il n'en est pas ainsi des mondes de Béria (Création), de Yetsira (Formation) et d'Assiya (Action), qui proviennent de la brisure des réceptacles du Monde du Tohou, lesquels sont tombés dans Béria, Yetsira et Assiya.

13 ולכן צ"ל עבודה תמה להמשיך בהם בחי' תקון מעולם האצילות כדי שגם הם יתעלו ויתאחדו.

Il faut donc un service complet pour attirer en eux un aspect de rectification (tikoun) provenant du Monde d'Atsilout (Émanation), afin qu'eux aussi s'élèvent et s'unissent.

ולא די באור וחיות הנמשך דרך מסך והתלבשות כסדר ירידת והשתלשלו' [והשתלשלות] המדר' כמו שהוטבע בטבע יצירת העולם להיות מדרגה אחר מדרגה אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] שעולם הבריאה הוא בבחי' פירוד טורי דפרודא כו'. אלא צריך להמשיך אור חדש מלמעלה עד שיוכלל עולם הבריאה בבחינת עולם האצילות ממש.

Il ne suffit pas [d'avoir] la lumière et la force vitale qui sont attirées à travers un écran et un revêtement, selon l'ordre de la descente des niveaux et de leur enchaînement descendant (hichtalchelout) — comme cela a été inscrit dans la nature de la formation du monde, où les niveaux se succèdent, Atsilout, le Monde de Béria (Création), le Monde de Yetsira (Formation) et le Monde d'Assiya (Action) —, de sorte que le Monde de Béria demeure dans un état de séparation, les « montagnes de séparation », etc. Il faut au contraire attirer une lumière nouvelle d'en haut, jusqu'à ce que le Monde de Béria soit inclus dans le niveau même du Monde d'Atsilout.

כי עולמות בי"ע הם אשר ברא ה' לעשות ולתקן מה שלא נתקן כך בסדר השתלשלות בשעת בריאת עולם

Car les mondes de Béria, Yetsira et Assiya sont ceux « que D.ieu a créés pour faire » — afin de rectifier ce qui n'avait pas été rectifié ainsi dans l'ordre de l'enchaînement descendant, au moment de la création du monde.

וגם עולם העשי' [העשיה] שהוא התחתון מכולם מלך בעל חנן בן עכבור הנה אח"ז [אחר זה] וימלך תחתיו הדר כו' שהוא עולם התקון.

Et cela vaut aussi pour le Monde d'Assiya, qui est le plus bas de tous : [il est dit,] « Baal Chanan, fils d'Achbor, régna » ; et voici qu'ensuite, « Hadar régna à sa place », etc. — ce qui désigne le Monde du Tikoun.

וזהו דרך כלל כל העבודה בעולמות בי"ע להיות שהם מבחי' שבה"כ [שבירת הכלים] שנפלו מעולם התהו בבי"ע וצריכים תקון להתעלות ולהתכלל באצילות. והתקון הוא על ידי עבודה:

Voilà, en général, en quoi consiste tout le service dans les mondes de Béria, Yetsira et Assiya : puisqu'ils proviennent de la brisure des réceptacles, tombés du Monde de Tohou dans Béria, Yetsira et Assiya, ils ont besoin d'être rectifiés afin de s'élever et d'être inclus dans Atsilout. Et cette rectification s'accomplit par le service.

14 והנה בעוה"ז הגשמי שהוא מגושם כמו עפר מן האדמה ואעפ"כ [ואף על פי כן] מפני שיש בו חיות רוחני מעפר העליון שבעולם התהו שלפני אצי' יש בו יכולת להתתקן.

Or, ce monde physique est aussi grossier que la poussière du sol ; néanmoins, parce qu'il possède une force vitale spirituelle issue de la poussière supérieure du Monde de Tohou, qui précède le Monde d'Atsilout (Émanation), il a la capacité d'être rectifié.

והנה ענין התקון היינו בירור הרע מן הטוב להסיר הסיגי' והפסולת כדי שיוכל הטוב לעלות.

Or, la rectification consiste à extraire le mal du bien — à éliminer les scories et les déchets — afin que le bien puisse s'élever.

15 והנה בבריאה רובו טוב כו' עד בעשי' [בעשיה] רובו רע ומעורב כו'. וצריך עבודה תמה גם לבחי' זו להפריד הרע

Or, en Béria, la majeure partie est bonne, etc., jusqu'à ce qu'en Assiya la majeure partie soit mauvaise et mêlée au bien, etc. Un service complet est également nécessaire à ce niveau, afin d'en séparer le mal.

ובירור זה נעשה ע"י סדר התפלה שעד"ז נתקן כל סדר התפלה והיינו ע"י בחי' רצוא אם ישים אליו לבו כו'.

Et ce raffinement s'accomplit par l'ordre de la prière, car tout l'ordre de la prière a été institué selon cette démarche ; c'est-à-dire par l'aspect du ratso (élan), [comme dans] «S'il tourne son cœur vers Lui», etc.

16 ורצוא זה היינו מ"ש כי בכה ארוץ כו' אדלג שור. שור פי' חומה דהיינו בחי' מקיפים ואדלג שור ר"ל שאדלג למעלה מבחי' כל המקיפים מחמת בחי' רצוא לדבקה בו באו"ס ב"ה ממש [רוצה לומר]

Et ce ratzo [élan vers le haut] correspond à ce qui est écrit : « Par Toi, je cours [à travers] une troupe », etc., « je franchis un mur (shur) ». Shur signifie un mur, c'est-à-dire le niveau des [lumières] enveloppantes (makifim) ; et « je franchis un mur » signifie que, par le ratzo, je m'élève au-dessus du niveau de toutes les [lumières] enveloppantes, afin de m'attacher à Lui — à l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même,

שהוא למע' [למעלה] מגדר עלמין ואינו לא בבחי' ממלא ולא בבחי' סובב כו' וכל עולם האצי' עולם הברודים נקרא אדם דעשיה בלבד ואדם דיצירה עולם הנקודים כו'.

Lui, qui est au-delà de la catégorie des mondes et ne relève ni du niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), ni du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), etc. Et l'ensemble du Monde d'Atsilout (Émanation), le Monde de Berudim [le monde tacheté], n'est appelé que « Adam d'Assiya » ; et « Adam de Yetsira » [est] le Monde de Nekudim, etc.

17 ומרצוא זה יתפרדו כל פועלי און כמ"ש רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם לעשות נקמה בגוים כו'.

Et de ce ratzo [élan], « tous ceux qui commettent l'iniquité seront séparés (yisparedu) », comme il est écrit : « L'exaltation de D.ieu est dans leur gorge, et une épée à deux tranchants dans leur main, pour exercer la vengeance contre les nations », etc.

ועד"ז הוא כל סדר תפלה שהיא בכללה רוממות אל כו' ולכן בה ועל ידה נעשה הבירור והפירוד הטוב מהרע וזו היא עבודת התפל' ברצוא שהיא בירור המ"ן [המיין נוקבין].

Il en va de même de tout l'ordre de la prière, car dans son ensemble, elle est « l'exaltation de D.ieu », etc. ; c'est pourquoi, en elle et par elle, s'accomplissent le raffinement et la séparation du bien et du mal. Telle est la tâche de la prière avec ratzo : le raffinement des mayin nukvin (eaux féminines).

אבל בירור המ"ד [המיין דוכרין] שהיא ההמשכ' [ההמשכה / ההמשכת] עליונה שמעולם האצי' להיות ביטול והתכללות כבאצי' ממש בחי' יחוד עליון אשר שם איהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד חד ממש.

Mais le raffinement des mayin dechurin (eaux masculines) — c'est-à-dire l'effusion supérieure vers le bas depuis le Monde d'Atsilout, afin qu'il y ait annulation de soi (bitoul) et inclusion comme dans Atsilout même, au niveau de l'unité supérieure, où « Lui et Ses forces vitales ne font qu'un, Lui et Ses réceptacles ne font qu'un », réellement un —

זה נעשה ע"י תורה ומצות שהן הן המשכות מבחי' יחוד עליון דאורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד.

cela s'accomplit par la Torah et les mitsvot, qui sont précisément des effusions provenant du niveau de l'unité supérieure, car « la Torah et le Saint béni soit-Il ne font qu'un ».

18 ורמ"ח פקודים הם רמ"ח אברין דמלכא אברין ממש שהן כלים לאור וחיות הנמשך ומלובש ומתפשט בהם מאא"ס [מאור אין סוף] ב"ה ממש

Et les 248 commandements sont les 248 «membres du Roi» — des membres véritables, qui sont des réceptacles pour la lumière et la force vitale attirées, revêtues et diffusées en eux depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), c'est-à-dire depuis l'Or Ein Sof lui-même, béni soit-Il ;

אלא שירדו ונתלבשו בעניינים גשמיים בשביל גשמיות העוה"ז וחומריותו כדי להעלותם ושתכלל גם חיות גשמיו' [גשמיות] העוה"ז באור וחיות העליון ולכך הוצרך חיות העליון לירד ולהתגשם כ"כ [כל כך].

mais elles descendirent et se revêtirent de réalités physiques en vue de la dimension physique et de la matérialité de ce monde, afin de les élever, et afin que la force vitale de la matérialité de ce monde, elle aussi, soit incluse dans la lumière et la force vitale supérieures. C'est pourquoi la force vitale supérieure dut descendre et se matérialiser à ce point.

19 ובזה יובן יתרון ומעלת עסק התורה וקיום המצות בעוה"ז יותר מדו"ר [מדחילו ורחימו] של הנשמה טרם ירידתה

On comprendra ainsi en quoi l'étude de la Torah et l'accomplissement des mitsvot en ce monde l'emportent et sont supérieurs à l'amour et à la crainte de l'âme avant sa descente.

כי הנשמה עם היות שהדו"ר [שהדחילו ורחימו] שלה גבוהים ונעלים מאד ביתר שאת אפי' [אפילו] מן המלאכים שבעולם ההוא בכל עולם ועולם לפי מה שהוא כנודע שהמלאכים הם מחיצוניות העולמות והנשמות הן מבחי' פנימיות.

Car l'âme — bien que son amour et sa crainte soient très élevés et sublimes, à un degré particulièrement élevé, au-delà même de ceux des anges dans chacun des mondes, selon le niveau propre à chacun, comme on le sait, les anges proviennent de la dimension extérieure des mondes ('hitsoniyout), tandis que les âmes relèvent du niveau de la dimension intérieure (pnimiyout) —

עכ"ז [עם כל זה] מאחר שהנשמה היא בחי' נברא ומחודש יש מאין אינה מיוחדת במאצילה ב"ה כיחוד תורה ומצות דאורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד ממש ורמ"ח מצות הן רמ"ח אברין דמלכא ממש שהן הן חכמתו ורצונו ממש והוא המדע כו'.

néanmoins, puisque l'âme est un être créé, amené à l'existence à partir du néant, elle n'est pas unie à son Émanateur, béni soit-Il, comme le sont la Torah et les mitsvot, car «la Torah et le Saint béni soit-Il ne font qu'un» — véritablement un —, et les 248 mitsvot sont véritablement les 248 membres du Roi, car elles sont Sa propre sagesse et Sa volonté, et «Il est la connaissance», etc.

20 ומ"מ אורייתא בלא דו"ר [דחילו ורחימו] לא פרחא לעילא כי מאחר שירדה ונתלבשה בעניינים גשמיים הרי היא מקושרת למטה והרי היא בבחי' ירידה מאור פניו ית'.

Néanmoins, la Torah sans amour ni crainte ne s'envole pas vers le haut. Car, puisqu'elle est descendue et s'est revêtue de réalités matérielles, elle est liée au monde inférieur et se trouve dans un état de descente par rapport à la lumière de Son visage, béni soit-Il.

אבל ע"י דו"ר [דחילו ורחימו] הנה הוא ממשיך אור א"ס ב"ה המלובש בתורה בבחי' יחוד גמור להיות אורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד וכנודע מ"ש במ"א בענין עסק התורה לשמה דע"ז אמרו מעלה אני עליהם כאלו עשאוני.

Mais, par l'amour et la crainte, on fait descendre la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui est revêtue dans la Torah, dans une unité complète, de sorte que «la Torah et le Saint béni soit-Il sont tout un». Et [cela] est connu d'après ce qui est expliqué ailleurs au sujet de l'étude de la Torah pour elle-même, à propos de laquelle [les Sages] ont dit : «Je leur en tiens compte comme s'ils M'avaient fait.»

עשאוני ממש שע"י עסק התורה נמשך הוי"ו של שם הוי"ה ב"ה שהוא ת"ת [תפארת] וע"י המצות וכללותן היא מצות הצדקה נמשך ה"א של שם הוי"ה כנודע

«M'avaient fait» au sens littéral : car, par l'étude de la Torah, le vav du Nom Havaya, béni soit-Il, qui est Tiferet (beauté), est attiré vers le bas ; et, par les mitsvot — dont l'expression générale et collective est la mitsva de tsédaka —, le hei du Nom Havaya est attiré vers le bas, comme on le sait.

ודרך כלל ע"י תורה ועבוד' וגמ"ח [וגמילות חסדים] נמשכו ג' קווין חח"ן [חכמה חסד נצח] בימין כו' והן ג' וי"ן מויסע ויבא ויט כו' שהוי"ן הם המשכות מהיוד"ין שבראש הוי"ן כו':

Et, de manière générale, par la Torah, le service et les actes de bonté, les trois lignes — 'Hokhma (sagesse), 'Hessed (bonté) et Netsa'h (victoire), à droite, etc. — sont attirées vers le bas ; et ce sont les trois vav de «Vayisa», «Vayavo», «Vayet», etc., car les vav sont des prolongements vers le bas à partir des youd qui se trouvent à leur tête, etc.

21 והנה בבחי' זו ארץ קדמה לשמים. ארץ הוא בחי' רצוא שבתפלה דהיינו בירור המ"ן [המיין נוקבין] תחלה ואח"כ שמים היינו השפעת המ"ד [המיין דוכרין] ע"י תו"מ [תורה ומצות]

Or, à cet égard, la terre a précédé les cieux. La «terre» est l'aspect du ratzo [élan ascendant] dans la prière, c'est-à-dire le raffinement des mayin nukvin [eaux féminines, l'élan d'en bas], d'abord ; puis viennent les «cieux», c'est-à-dire le don des mayin dechurin [eaux masculines, le flux d'en haut] par la Torah et les mitzvot.

כי השמים הם בחי' משפיעים כמ"ש המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר כו' למטר השמים כו'

Car les cieux sont l'aspect de ceux qui dispensent, comme il est écrit : « Celui qui couvre les cieux de nuages, qui prépare la pluie pour la terre », etc., [et] « de la pluie du ciel », etc.

להיות המ"ד [המיין דוכרין] מברר את המ"ן [המיין נוקבין] להעלות עד שיוכלל גם בחי' העשיה בבחי' אצי' דאיהו וחיוהי חד כו'.

afin que les mayin dechurin raffinent les mayin nukvin pour les élever [jusqu'à ce que] même le niveau d'Assiya soit inclus dans le niveau d'Atsilout, où « Lui et Ses forces vitales sont un », etc.

22 וצ"ל קדימת בירור המ"ן [המיין נוקבין] תחלה כדי שאח"כ יבא בירור המ"ד [המיין דוכרין] לברר את המ"ן [המיין נוקבין] משא"כ בלי העלאת מ"ן [מיין נוקבין] אין כח במ"ד [במיין דוכרין] לברר כו'.

L'affinage du mayin nukvin doit avoir lieu en premier, afin qu'ensuite l'affinage du mayin dechurin vienne affiner le mayin nukvin ; en revanche, sans l'élévation du mayin nukvin, le mayin dechurin n'a pas la force d'affiner, etc.

וזו היא עבודתינו כל ימי משך הגלות שהרע גובר וצ"ל בירור הרע ולהפרידו מן הטוב.

Et tel est notre service tout au long de l'exil, alors que le mal prédomine : il faut raffiner le mal et le séparer du bien.

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] בביאת משיח ב"ב [במהרה בימינו] כשישלם ויוגמר כל הבירור ויקויים בלע המות לנצח ואת רוח הטומאה אעביר כו' שאז יהי' [יהיה] הכל בבחי' עולם התקון כבאצי' ממש שיהי' [שיהיה] יחוד והתכללות למטה כמו למעלה.

Mais, dans les temps futurs, avec la venue du Machia'h, bientôt, de nos jours, lorsque tout le raffinement sera achevé et mené à son terme, et que s'accompliront « Il engloutira la mort pour toujours » et « J'ôterai l'esprit d'impureté », etc. — car alors tout se trouvera dans l'état du monde du Tikoun, comme dans le Monde d'Atsilout (Émanation) lui-même, de sorte qu'il y aura en bas unité et inclusion comme en haut —

הנה התכלית הוא שיאיר ויתנוצץ גילוי אור עולם העקודים שלמעלה מעולם האצי' כמ"ש הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד.

voici donc le but ultime : que brille et scintille la révélation de la lumière du monde d'Akoudim (« liés »), qui se situe au-dessus d'Atsilout, comme il est écrit : « Voici, mon serviteur sera sage ; il sera exalté et élevé, et sera très haut. »

23 וזהו פנימי' [פנימיות / פנימית] עתיק שיתגלה ואז יהי' [יהיה] התנוצצות נשמות חדשות שאין בהם בחי' בירור.

Et cela correspond à la dimension intérieure d'Atik, qui sera révélée ; alors jailliront de nouvelles âmes, qui ne comportent aucun aspect de raffinement.

דהנה כל הנשמות אשר מעולם הן שנכללו באדה"ר [באדם הראשון] שצריכים בירור ותקון והן הן שירדו מחיצוני' [מחיצוניות] עתיק שנשתלשלו כסדר המדרגות

En effet, toutes les âmes qui ont existé jusqu'à présent sont celles qui furent incluses en Adam Ha-Rishon, le premier homme, et qui ont besoin de raffinement et de rectification ; ce sont elles qui descendirent de la dimension extérieure d'Atik, en suivant l'ordre de l'enchaînement des niveaux.

ומה שהוא מסודר כבר בסדר ההשתלשלות אין זה חידוש אבל חידוש נשמות הוא מלמעלה מן ההשתלשלות מה שלא ירד ונשתלשל עדיין והוא מפנימי' [מפנימיות / מפנימית] עתיק שלא בא לידי גילוי בסדר השתל' [השתלשלות]

Or, ce qui est déjà agencé selon l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) n'est pas une nouveauté ; mais la nouveauté des âmes vient d'au-dessus de cet enchaînement : de ce qui n'est pas encore descendu ni entré dans l'enchaînement. Cela provient de la dimension intérieure d'Atik, qui n'a pas été révélée dans l'ordre de l'enchaînement descendant.

כי סדר ההשתלשלות הוא שמחיצוניות שבעליון נעשה פנימי' [פנימיות / פנימית] למטה. אבל פנימי' [פנימיות / פנימית] עליון אינו יורד ומשתלשל כלל.

Car, dans l'ordre de l'enchaînement descendant, la dimension intérieure du [niveau] inférieur se forme à partir de la dimension extérieure du [niveau] supérieur ; mais la dimension intérieure du [niveau] supérieur ne descend et ne s'enchaîne absolument pas.

24 ולע"ל [ולעתיד לבוא] יהי' [יהיה] גילוי אור חדש הזה שלמעלה מסדר ההשתלשלות. והוא עולם העקודים שלפני האצי'.

À l'époque future se révélera cette lumière nouvelle, qui est au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) ; c'est le monde d'Akudim, qui précède le Monde d'Atsilout (Émanation).

כי באצי' שהוא עולם התיקון נתקן ונסדר כמו שראוי להיות השתלשלות בהתחלקות המדרגות חכמה וחסד כו' כמאמר אנת הוא חכים אלא ולא בחכמה ידיעא שנמשך אור א"ס בחכמה.

Car dans Atsilout, qui est le Monde du Tikkun (rectification), [tout] a été rectifié et agencé comme il convient que le soit l'enchaînement descendant, avec une division en niveaux — 'Hokhma (sagesse), 'Hessed (bonté), etc. — selon la parole : « Tu es sage », mais « non d'une sagesse connue » — [c'est-à-dire] que la Lumière infinie (Or Ein Sof) est attirée dans 'Hokhma.

25 וזהו אנת הוא אור א"ס ב"ה שנתלבש בבחי' חכים כו'. וכן בכל הבחי' אנת הוא מבין כו' צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד כו'.

Et voici [le sens de] «Tu es» : la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui s'est revêtue du niveau de «sage», etc. De même pour tous les niveaux : «Tu es celui qui comprend», etc. ; «Havaya est juste dans toutes Ses voies et bienveillant», etc.

והן מקורות לחכמה וחסד דבריאה שהן חכמה ידיעא וחסד ידיעא כו'

Et ceux-ci sont les sources de la 'Hokhma (sagesse) et du 'Hessed (bonté) de Béria, qui sont une sagesse connue et une bonté connue, etc.

אבל עולם העקודים הוא התכללות כל הכחות וכל הבחי' ועקוד בכלי א' כו' בלי התחלקות שם חכמה וחסד כלל

Mais le Monde d'Akoudim est l'inclusion de toutes les forces et de tous les niveaux, liés ensemble (akoud) dans un seul réceptacle, etc., sans aucune division entre les noms de 'Hokhma et de 'Hessed.

וגילוי זה נקרא שמים חדשים וארץ חדשה אשר אני עושה. אני דייקא הוא המאציל עליון ברוך הוא. שלהיות כח ההתחדשות זה הוא מא"ס ב"ה עצמו כנודע

Et cette révélation est appelée «les cieux nouveaux et la terre nouvelle que Je fais». «Moi» précisément : c'est l'Émanateur suprême, béni soit-Il. Car ce pouvoir de renouvellement vient de l'Infini lui-même, béni soit-Il, comme on le sait.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] נקרא בשם שמים וארץ. כי מאחר שהוא בבחי' איזה גילוי להיות אפי' [אפילו] מקור דמקור לסדר השתלשלות מוכרח להיות שם איזה בחי' שהיא דוגמת ההשתלשלות.

Et pourtant, on l'appelle «cieux et terre», car puisqu'il est dans un état de révélation, même en tant que source de la source de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), il doit nécessairement s'y trouver un aspect qui ressemble à cet enchaînement.

26 ומאחר שבהשתלשלות נעשה שמים וארץ מוכרח להיות גם שם בחינות הללו אלא דשם נק' שמים וארץ שמים תחלה

Et puisque, dans l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), les cieux et la terre sont apparus, ces aspects doivent nécessairement s'y trouver également. Seulement, là, on les appelle « cieux et terre » — les cieux d'abord.

דהיינו מטי ולא מטי. מטי שרוצה להשפיע ולא מטי שאין הכלי יכול לסבול (משא"כ ממטה למעלה רצוא תחלה מים תחתונים בוכין כו')

C'est-à-dire : « il atteint et n'atteint pas » ; « il atteint », car il désire donner, et « il n'atteint pas », car le réceptacle ne peut supporter [cela] (tandis que, de bas en haut, le ratzo (élan vers le haut) vient d'abord : « les eaux inférieures pleurent », etc.).

ולכן נקרא שמים וארץ הללו עומדים לפני פי' עומדים שעומדים תמיד. שהרי גם היום יש בחי' זו דעולם העקודים אלא שהיא בהעלם. ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתגלה. והם לפני. פי' בבחי' פנימיות דהיינו פנימית עתיק כנ"ל:

C'est pourquoi ces cieux et cette terre sont appelés « se tenant devant Moi » : « se tenant » signifie qu'ils se tiennent en permanence. Car même aujourd'hui, ce niveau du Monde d'Akudim existe, mais il est caché ; et, dans les Temps futurs, il sera révélé. Et « devant Moi » (lefanai) signifie selon la dimension intérieure (pnimiyout), c'est-à-dire la dimension intérieure d'Atik, comme expliqué précédemment.

27 ובישר הנביא זה לומר שכן יעמוד זרעכם ושמכם. זרעכם הוא בחי' זריעת המ"ד [המיין דוכרין] ע"י התורה שהתורה שנתלבשה בעניינים גשמיים היא כמו זריעת הגרעין בעפר שעם היות שגוף הגרעין נרקב מ"מ הכח שבו מצמיח

Et le prophète annonça ceci, en disant que, de même, « votre semence et votre nom subsisteront ». « Votre semence » désigne le niveau de l'ensemencement des mayin dechurin [flux masculin] par la Torah. Car la Torah, qui s'est revêtue de réalités matérielles, est comme l'ensemencement d'une graine dans la terre : bien que le corps de la graine pourrisse, la force qui est en elle fait néanmoins croître [la plante] ;

ולכן אינו צומח אלא דוגמת הגרעין ומזרע דגן אינו צומח אתרוג כו' וכמ"ש למינהו כו'.

et c'est pourquoi il ne pousse rien d'autre que ce qui ressemble à la graine — d'une graine de céréale ne pousse pas un esrog [cédrat], etc. — comme il est écrit : « selon son espèce », etc.

כך התורה אע"פ [אף על פי] שנתלבשה בעניינים גשמיים (ויש מאן דאמר מצות בטילות לע"ל [לעתיד לבוא]) מכל מקום אור התורה הוא המצמיח ופועל ישועות בקרב הארץ לברא את המ"ן [המיין נוקבין] ולהעלותו למעלה מעלה.

Ainsi en va-t-il de la Torah : bien qu'elle se soit revêtue de réalités matérielles (et qu'il existe une opinion selon laquelle les mitsvot seront abolies dans le monde à venir), néanmoins, c'est la lumière de la Torah qui fait croître [les choses] et « accomplit des délivrances au cœur de la terre », afin de raffiner les mayin nukvin [flux féminin] et de les élever toujours plus haut.

ושמכם הוא בחי' קבלת עול מ"ש שמקבלים במצותיו ית' ונק' בחי' שם שנקרא שמו יתברך על ישראל בקבלת מלכותו עליהם וזהו ומלכותו ברצון קבלו עליהם

Et « votre nom » désigne l'acceptation du joug du Royaume des Cieux (kabbalat ol), qu'ils acceptent par Ses mitsvot, qu'Il soit béni. On parle d'un aspect de « nom », car Son Nom, béni soit-Il, est invoqué sur Israël du fait qu'ils acceptent Sa souveraineté sur eux-mêmes ; et c'est [le sens de] « et ils acceptèrent volontairement sur eux-mêmes Sa souveraineté ».

משא"כ על העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות] הוא מושל ולא מלך כי אין נקרא מלך אלא ברצון וזהו ענין כתר מלכות שעיקר המלכו' [המלכות] הוא הכתר שמכתירין אותו וכתר היינו בחי' רצון

En revanche, à l'égard des nations, Il est un gouvernant, mais non un roi, car on n'est appelé roi que lorsqu'on l'accepte de plein gré. Et c'est là le sens de la « couronne de la souveraineté » : l'essence de la souveraineté est le Kéter (la Couronne) dont on le couronne, et Kéter désigne le niveau de la volonté ;

וזהו נעוץ תחלתן בסופן שהמשכ' [שהמשכת / שהמשכה] המל' הוא מן הכתר שהוא הרצון כו'. ולכך נק' בבחי' שמכם.

et c'est là le sens de « leur commencement est fiché dans leur fin » : l'effusion de Mal'hout vient de Kéter, qui est la volonté, etc. C'est pourquoi on parle de l'aspect de « votre nom ».

28 והנה זרעכם ושמכם שהן הן המשכות תורה ומצות שבעוה"ז הן המשכת המ"ד [המיין דוכרין] מעולם האצי' שהוא עולם התקון כדי לברר המ"ן [המיין נוקבין] שעולה מהעשי' [מהעשיה] שיוכלל באצי' כנ"ל.

Or, « votre semence » et « votre nom », qui sont précisément les flux de Torah et de mitsvot dans ce monde, sont le flux des mayin de'hourin (eaux masculines) depuis le Monde d'Atsilout (Émanation), qui est le Monde du Tikoun, afin d'affiner les mayin noukvin (eaux féminines) qui s'élèvent depuis le Monde d'Assiya (Action), de sorte qu'ils soient inclus dans Atsilout, comme mentionné plus haut.

וא"כ לע"ל [לעתיד לבוא] כשיושלם ויוגמר הבירור ויהי' [ויהיה] הכל עולם התקון ויתנוצץ ויתגלה גילוי אור חדש העליון מבחי' שמים חדשים וארץ חדשה סד"א [סלקא דעתך אמינא] שלא יהי' [יהיה] עליי' [עלייה] עוד להתורה ומצות. רק ישארו בעולם האצי'.

Si tel est le cas, dans le monde futur, lorsque le raffinement sera achevé et mené à son terme, que tout sera le Monde du Tikoun et que la révélation de la lumière nouvelle et supérieure, issue du niveau des « nouveaux cieux et de la nouvelle terre », jaillira et se dévoilera, on aurait pu penser qu'il n'y aurait plus d'élévation pour la Torah et les mitsvot, [mais qu']elles resteraient seulement dans le Monde d'Atsilout.

ולכן מבשר הנביא שבאמת לא כן הוא רק גם זרעכם ושמכם יעמוד שם.

C'est pourquoi le prophète annonce qu'en vérité, il n'en est pas ainsi ; au contraire, « votre semence et votre nom », eux aussi, « se tiendront » là.

כי גם אחר שיושלמו כל הבירורים ויוכללו באצי' עוד זאת תהיה מעלה יתירה בעילוי אחר עילוי שיתעלו גם בעולם העקודים:

Car même après que tous les raffinements auront été achevés et inclus dans Atsilout, il y aura encore cette supériorité supplémentaire, cette élévation après élévation : ils s'élèveront aussi dans le Monde d'Akoudim.

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/bereishis/3/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak